

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1950. április 16. vasárnap.

ÁRA 4 LEJ

VII. ÉVFOLYAM, 89. SZÁM.

Az atomfegyver feltétel nélküli megtiltásáért, az atomfegyverrel támadó kormány háborus bűnössé nyilvánításáért!

PARIZS. — (Agerpres.) A francia fővárosból érkező jelentések szerint napról-napra növekszik az aláírások száma a Béke Hívei Világkongresszusa stockholmi értekezletén kibocsátott felhívásra. Az atomfegyver feltétel nélküli megtiltását és az atomfegyvert elsősorban felhasználó kormány háborus bűnössé való nyilvánítását követelik mindazok, akik a felhívást aláírták.

Az újabb listákon a következő személyek aláírása szerepel:

Eugénie Cotton az Állandó Békebizottság Bűrójának alelnöke és a Demokrata Nők Világszövetségének elnöke; Louis Aragon író, az Állandó Békebizottság Bűrójának alelnöke és az Értelmiségiek Nemzetközi Békévédelmi Összekötő Bizottságának alelnöke; Guy de Boysson, az Állandó Békebizottság Bűrójának alelnöke és a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség elnöke; Kuo Mo Zso író, a Kínai Népköztársaság helyettes miniszterelnöke és az Állandó Békebizottság Bűrójának alelnöke; Alexander Abusch német író, Heinrich Fink, a hamburgi dokkmunkások szakszervezetének titkára; dr. Otto Nuschke, a Demokratikus Német Köztársaság ideiglenes kormányának helyettes miniszterelnöke, az Állandó Békebizottság tagja; Gerarda Scalamiori, az Állandó Békebizottság argentinai tagja (Argentína), dr. Julio Peluffo, az Állandó Békebizottság argentinai tagja (Argentína), Heléne Prado, brazil újságíró, az Állandó Békebizottság tagja; Pablo Neruda, csillei költő, az Állandó Békebizottság tagja; Liu Ning I. a kínai szakszervezeti szövetség alelnöke (Kína), Ma Yin Chu tanár kínai közgazdász; Pak Den Ab, az észak-koreai demokrata nőszövetség elnöke; Han Sor Ya, koreai író, az Állandó Békebizottság tagja; Garcia Monge, costaricai tanár; Juan Marinello, az Állandó Békebizottság cubai tagja; Martin Andersen Nexø dán író; Manuel Sanchez Arcas építész, az Állandó Békebizottság tagja; José Giral, a Spanyol Köztársaság volt miniszterelnöke; Gene Weltfish, az amerikai Columbia egyetem tanára; Howard Fast, amerikai író, az Állandó Békebizottság tagja; Donald Henderson, az amerikai élelmiszer és dohányipari szakszervezet adminisztrációs igazgatója; Paul Robeson, amerikai énekes, Arthur Moulton, amerikai Utah állambeli volt püspök; Irène Joliot Curie fizikus, az Állandó Békebizottság tagja; Francoise Leclere, a francia nőszövetség titkárnője; Mario Claude Vaillant-Coullier, a Demokrata Nők Világszövetségének főtitkára; Emmanuel D'Astier de la Vigerie, francia nemzetgyűlési képviselő, az Állandó Békebizottság tagja; Yves Farge, a béke és szabadságharcosok elnöke és az Állandó Békebizottság tagja; Jean Guignebert, francia újságíró, Alaiel Le Leap a francia Szakszervezetek Országos Szövetségének főtitkára és az Állandó Békebizottság tagja; Pablo Picasso, francia festő, az Állandó Békebizottság tagja; Elisabeth Allen, az angol polgári jogvédelmi tanács főtitkára; az Állandó Békebizottság tagja; Mario Pritt, az Állandó Békebizottság tagja; dr. Nora Woosler angol fizikus; Hewlett Johnson, canterburyi dékán; John Platts Mills, angol ügyvéd, az Állandó Békebizottság tagja; D.

N. Pritt ügyvéd, a Demokrata Jogászok Nemzetközi Egyesületének elnöke; John Wood, a skóciai bányászszakszervezet alelnöke; Melpo Axioti író, az Állandó Békebizottság tagja (Görögország). José Manuel Fortuny guatemalul újságíró, Rie Lipi Odino, a Holland Ifjúsági Szövetség titkára, Erdei Ferenc magyar író, Lukács György magyar író, Dr. Pratomo indonéz újságíró, Youssef Ismael Mastane (Irak), Irady Iskanderi volt iráni miniszter, Hilda Verlin (Irország), Baryehuda, izraeli parlamenti képviselő, Tawfic Toubi, az Izrael állambeli arab munkáskongresszus vezetőségének tagja, Moir Yaari izraeli parlamenti képviselő, Rita Pisano olasz parasztszervező, Maria Maddalena Rossi az Olasz Nőszövetség elnöke, Giulio Cerretti az olasz szövetkezetek országos ligájának elnöke, Ambrogio Danini olasz tanár, Giulio Einaudi olasz könyvkiadó, Renado Gutuso olasz festő, Mustapha El Ariss, a libanoni demokratikus szakszervezeti szövetség elnöke, Antoine Tabet, libanoni építész, Edmond Reuter luxemburgi tanár, Aito Braun tiszti mérnök, Nouri Boudali a tuniszi munkás szövetség helyettes főtitkára, Rjazakarivonani, a madagaszkári gazdasági tanács tagja, Vicente Lombardo Toledano, a latin-amerikai szakszervezeti szövetség elnöke, Peter Vestad, norvég szakszervezeti aktivista, Irène Szachelszka, a lengyel nőszövetség elnöke, Jerzy Borejsza, a lengyel kulturális szövetség főtitkára, Demhovszki, lengyel egyetemi tanár, Valadares portugál fizikus, Nils Ottó Siltverskjöld, svéd sebész, André Bonnard tanár, a svájci békebizottság elnöke, Liubov Koszmodemjanskaja, szovjet tanárnő, Nikolaj orosz metropolita, Viaceszlav Volgin szovjet akadémikus, Julia Arevalo De Roche, Uruguay szenátor, Miguel Otero-Silva, venezuelai újságíró, Pham Huy Thong, vietnami költő, Mouleec tengeri haderejének volt vezérkari főnöke, a béke és szabadságharcosok szervezete állandó bizottságának tagja, Jacques Mitterand, a francia szövetségi tanács és a béke és szabadságharcosok szervezete állandó bizottságának tagja, Jacques Rostovszki, a Szakszervezeti Világszövetség titkára, (Szovjetunió), Zinajda Gurina, a Demokrata Nők Világszövetség elnöke tanácsának tagja (Szovjetunió), Jacques Leman, a baloldali radikálisok vezetőségének és a béke és szabadságharcosok szervezete állandó bizottságának tagja, Georges Brousse francia tanár, volt szocialista parlamenti képviselő, Max Stern, a béke és szabadságharcosok szervezete állandó bizottságának tagja, Fernand Vigne, a béke és szabadságharcosok szervezeteinek főtitkára, Charles Tillon volt miniszter, a béke és szabadságharcosok országos tanácsának

és állandó bizottságának tagja, Moirrod a haladó keresztény szövetség főtitkára és a béke és szabadságharcosok országos tanácsának és az állandó bizottságának tagja, Georges Jouneau, a francia partizánok volt vezérkari főnöke, a becületrend lovagja, a béke és szabadságharcosok országos tanácsának és állandó bizottságának tagja, Claudine Chomat, a francia nőszövetség főtitkára, a béke és szabadságharcosok állandó bizottságának és országos tanácsának tagja, Benoit Frachon, a szakszervezetek országos tanácsának főtitkára, a béke és szabadságharcosok állandó bizottságának és országos tanácsának tagja, Michel Prevost, a béke és szabadságharcosok állandó bizottságának tagja, Victor Leduc francia író, a béke és szabadságharcosok állandó bizottságának tagja, Louis Vautier, a béke és szabadságharcosok állandó bizottságának és országos tanácsának tagja, Laurence Boniron, a családi népmozgalom szervezet tagja, a béke és szabadságharcosok állandó bizottságának tagja, Jacques Denis, a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség főtitkára és a béke és szabadságharcosok állandó bizottságának tagja, Bourveau, a haladó keresztény szövetség és a béke és szabadságharcosok állandó bizottságának tagja, André Lunet, a Páris környéki fémipari szakszervezeti szövetség főtitkára, a béke és szabadságharcosok állandó bizottságának tagja, Charles Serre, francia parlamenti képviselő, a béke és szabadságharcosok állandó bizottságának tagja, Jesset, a családi népmozgalom és a béke és szabadságharcosok állandó bizottságának tagja, Henriette Psiehari Renan, a béke és szabadságharcosok állandó bizottságának tagja, Olga Tournade, a szakszervezetek országos tanácsának titkára és a béke és szabadságharcosok állandó bizottságának tagja, Michel Bruguiere francia ügyvéd, a Gard megyei francia ellenállási erők volt parancsnoka, a béke és szabadságharcosok állandó bizottságának tagja, a volt franktörők és partizánok országos egyesületének tagja, Serge Ravanel mérnök, a francia belső ellenállási erők Toulouse vidéki volt parancsnoka, a becületrend lovagja, a béke és szabadságharcosok állandó bizottságának tagja, Dr. José Aboulker, a béke és szabadságharcosok országos tanácsának tagja, a becületrend lovagja, Wernouil nagy, a béke és szabadságharcosok országos tanácsának tagja, a volt franktörők és partizánok egyesületének tagja, a becületrend lovagja, volt partizán különítmény parancsnok, Dr. Paullette Descomps százados, az ellenállási mozgalom volt tagja, az Ellenállási Erdemrend ki-

(Folytatás a 4-ik oldalon)

Nagyszabású előkészületek a Szovjetunióban Lenin születése 80. évfordulójának megünneplésére

MOSZKVA. — (Agerpres.) Április 22-én lesz V. I. Lenin születésének 80. évfordulója. A szovjet nép különös lelkesedéssel készül az évforduló megünneplésére. Az üzemekben, intézetekben, iskolákban, a katonai alakulatoknál, a kolhozokban az emberiség nagy vezetőjének életéről és műveiről szóló előadásokat rendeznek.

Uljanovszkban, Lenin szülővárosában a Lenin-muzeumban működő tudósok előadásokat tartanak a Bolsevik Párt és a szovjet állam megalapítójának életéről.

Kazánban, ahol Lenin egyetemi tanulmányait végezte és ahol megkezdte forradalmi tevékenységét, az egyetemi tanárok és diákok tudományos előadás-sorozatokat rendeznek, amelyek keretében igen érdekes és tanulságos kérdéseket dolgoznak fel.

A kazáni egyetem épületében Lenin emlékére nagy kiállítást rendeznek. Bakuban, az azerbajdzsán Bolsevik Párt törté-

nelmi muzeumában már meg is nyílt a Lenin-emlékkiállítás, amelyen a kommunizmus halhatatlan vezetőjének tevékenységére és életére vonatkozó adatokat mutatnak be. A kiállítás adatokat tartalmaz arra vonatkozólag is, hogy milyen mértékben valósult meg Lenin eszméi J. V. Sztálin vezetése alatt.

Ugyancsak kiállítást rendeznek a susenszkoji emlékházban is, ahol Lenin három évig élt száműzetésben. A muzeumba elhozták azt a 300 könyvet amelyet Lenin három év alatt elolvasott. Ezek között van „Az angol trade-unionizmus elmélete és gyakorlata”, amelyet Lenin angolból oroszra fordított és amely 1901-ben jelent meg Oroszországban.

A bjelorusz Könyvek Háza adatokat közöl Leninnek bjelorusz nyelven megjelent műveiről. Bjeloruszországban Leninnek összesen 200 műve jelent meg 5 millió példányszámban. Lenin számos művét több kiadásban is megjelentették.

A tavaszi vetési munka frontjáról

Almás dolgozó földművesei hazafias versenyre hívják Kolozs megye szegény- és középparasztjait Május 1 tiszteletére

BÁNYFHYUNYAD. — A bánffyuhunyadi járás Almás községének dolgozó földművesei a Román Munkáspárt alapszervezetének kezdeményezésére hazafias versenyre hívták Kolozs megye szegény- és középparasztjait az alábbi jelszóval: „MÁJUS 1. TISZTELETÉRE HATÁRIDŐ ELŐTT FEJEZZÜK BE A VETÉSI CSATÁT, ÁLLAMI TERVÜNK TELJESÍTÉSÉRT, A BÉKÉÉRT!”

Az almási szegény- és középparasztok gyűlés keretében vitatták a versenypontokat, amelyek teljesítésével méltóképpen ünnepelhetik meg a világ dolgozóinak harci napját. A község dolgozó az alábbi versenypontokat állapították meg:

1. Április 25-ig teljesen, a legkedvezőbb körülmények kö-

zött befejezik a tavaszi vetési csatát;

2. Május 1. tiszteletére átszervezik kulturcsoportjaikat.

3. Idejében kidiszitlik közpületeiket, előkészítik a Május 1-i ünnepségeket.

A község dolgozói vállalták, hogy a kulturothron építéséhez Május 1. tiszteletére 30.000 téglát szállítanak önkéntes munkával, 3 hidat megjavítanak. A helyi békévédelmi harci bizottság tagjai 10 cikket urnak az utcai újságra. Az Ifjúság Szövetség alapszervezetének tagjai vállalták, hogy minden erejükkel elősegítik a vetési csata sikerét, fokozottabban bekapcsolódnak a békévédelmi harcra és 2000 önkéntes munkórát dolgoznak a különböző munkálatok elvégzésében.

Torda megyében nagy lendülettel végzik a kapásnövények vetését

TORDA. — (Tudósközlő.) Torda megyében Május 1. tiszteletére a dolgozó földművesek fokozták munkalendületüket hogy a munkásszűk harci ünnep előtt befejezzék a vetési munkálatokat. Az állami és kollektív gazdaságok dolgozóinak példáját követve a megye szegény- és középparasztjai versenyszerű munkával végezték el a tavaszi szalmagabonák vetését. Az öntudatos munka eredménye az, hogy Torda megyében az állami és kollektív gazdaságok 15 nappal a kitűzött idő előtt elvégezték a szalmagabonák vetését. Mi több, a tavaszi 11,2 százalékkal túlháldták. Az egyéni gazdálkodást folytató tordomegyei földművesek öt nappal a tervezett idő

előtt végezték el a szalmagabonák vetését.

Elsők a gyéresi járás dolgozó földművesei 120 százalékos teljesítménnyel. Ebben a járásban igen sok dolgozó földműves létezik és köztük szűkös a gyéresi gép- és traktor-állomány. A ludasi járás dolgozó földművesei 108 százalékos teljesítéssel a tervet, nagyméretű helyi szentmihályi járás dolgozó földművesei következnek 103,9 százalékos teljesítéssel.

A kapás- és az ipari növények vetésében a megye területén eddig 61 százalékos eredményt értek el a dolgozó földművesek. A gyéresi járásban 70,3, a ludasi járásban 63,4, a szentmihályi járásban 47,4 százalékosan teljesítették a tervet.

Május 1. tiszteletére:

Kulturotthonot épít magának
Turtarebes dolgozó népe

TURTEREBES. — (Levelezőnk-től.) Turtarebes 3500 lelket számláló község, de mindegyik nem volt megfelelő kulturotthona. A kulturális rendezvényeket az iskola egyik szűk termében tartották. Rendes könyvtárról, olvasóteremről, vagy mozi-ról meg éppenséggel álmodni sem mertek a község dolgozói.

Most azonban régi vágyuk teljesült. A község egyik szép és alkalmas épületét önkéntes adományokkal és önkéntes munkával Május 1-re kulturotthonná alakították át. Az új otthonban 29 méter hosszú előadó- és mozi-terem lesz, szinpadal és öltözővel; könyvtár és olvasóterem, valamint gépház a mozigép számára. Az átalakítási munkálatok már megkezdődtek. A község nagyszerű ünnep önkéntes munkákra lendíti a község dolgozóit. Kőműveseink és ácspapaink 1-4 önkéntes munkanapot ajánlottak fel a szakmunkák elvégzésére, az egyéb munkákat pedig a község többi dolgozó végzi, ugyancsak önkéntes munkával. A szervezést a kulturbizottság végzi, a Párt helyi szervezetének irányításával

és az ideiglenes bizottság megszemenő támogatásával. A tömegszervezők tagjain kívül bekapcsolódtak az önkéntes munkába az iskola V., VI. és VII. osztályos növendékei, akik szintén felajánlottak egy-egy napi önkéntes munkát. Meg kell emlékeznünk a középiskolás diákok egyrésztől is, akik szünelidejükben áldoztak fel egy napot, hogy segítsenek községünk kulturotthonának építésében.

Dolgozó parasztok, értelmiségiek, ifjak, iskolások, diákok, együtt, összefogva — és annak tudatában, hogy a szocializmus megvalósítása a műveltségünk színvonalának emelését s a kulturotthonok véghezvitelét is követeli, úgy, ahogy azt a Párt tanítja, — lelkesen dolgoznak, hogy községünkben kulturotthonot építsenek maguknak. Kulturotthonradalmunk kiteljesítésének eszköze lesz az új kulturotthon, amelynek felépítését Május 1. tiszteletére vállaltuk és teljesíteni is fogjuk, hogy a munka ünnepén hirdesse a dolgozók győzelmét a sötétség felett.

Kis Pál

A kövendi mozinak a szomszédos
községek tanulói is hasznát veszik

KÖVEND. — (Levelezőnk-től.) A múlt év őszén Kövendi község mozigépet kapott. Nagy örömmel fogadták a kövendiek, csoportokba verődve nézegették a gépet, tanácskoztak, hogy vajon milyen is lesz. Az örömben egy csepp gond is vegyült. Nincs gépház! — Nem baj, építünk közmunkával — mondták a kövendi dolgozók s már másnap megindultak a szekerek köért, homokért. Nem volt azonban pénz téglára. Ekkor a tantestület gyűlést tartott s még aznap gyűjtést indított a faluban. Összegyűjtöttek mintegy 12 ezer lejt s ezzel megvásárolták az építéshez szükséges anyagot.

A gépház megépítésében nagymértékben kivette részét a kövendi ifjuság. Az alaphoz szükséges kőveket kitermelték, majd kiásták az alapot, a tantestület férfitagjaival együtt. A fal felrakásában naponta 6-7 ifjú vett részt. Az ideiglenes bizottság fáradhatatlan munkája folytán sikerült cementhez is hozzájutni és december havában elkészült a gépház. Ugyanakkor kigyúlt a villany is a kövendi kulturotthonban. Az első filmet nemcsak Kövendi község hatalmas tömege, hanem a szomszéd községek lakói közül is sokan végignézték.

Azóta hetenként vagy kéthetenként egyszer kiváló szovjet filmeket vetítenek Kövenden. A tudományos filmek tartalmát a kulturotthon igazgatója ismereti az előadás kezdetén. A szomszéd falusi iskolák igazga-

tói is legtöbb alkalommal elviszik a tanulókat s így a mozi az iskolások számára is igen jó szolgálatot tesz.

Péter Károly

OLVASSUNK!

Utmutató, amely a kolhoz-parasztságot a jólét felé vezeti

AZ „OROSZ KÖNYV” KIADÁSA

Milyen az élet a Szovjetunió kolchozaiban? Nincs ma kérdés, amely Népköztársaságunk dolgozó földműveseit jobban érdekelné, mint éppen ez. A kis 45 oldalas „utmutató” világos, egyszerű nyelvű, érdekes, broszúra-felvilágosítást nyújt az érdeklődőknek, s felel a kételkedőknek is.

A kolhoz ügyeit a kolhozközgyűlésen keresztül a tagok intézik. Itt mindenki felszólalhat és mindenkinek egyformán szavazati joga van. A kolhoz elnökségét, vezetőségét a közgyűlés választja. Ez határozza meg a tagok felvétele ügyében is. Jövőre az egész évi munkatervet, az évi költségvetést, az építkezési tervet, a munkanormákat, a gép- és traktorállományok kötélt szerződését, a vezetőség és az ellenőrző bizottság jelentését, a kolhoz ügyeit a közgyűlés közötti időben az öttagny — nagyobb kolhozoknál kilenc tagu vezetőség intézi.

A vezetőség a kolhozparasztokat, férfiakat és nőket 30-50 tagból álló brigádokra szervezi meg. A brigád élén a brigádfelel áll. A brigád egy-egy földrészt hét éven keresztül művel meg. Az állattenyésztési brigádok viszont rövidebb időre, két-három évre kapnak egy-egy földrészt. A brigádfelel a földhöz tartozó szerződések, állatok és épületek jegyzőkönyvét együtt veszi át. A brigádfelel a brigádfelel 7-8 tagból álló rajokra osztja, melynek élén a rajvezető áll.

A kolhoz jövedelmének elosztása a következőképpen történik:

Miután az állam iránti kötelezettségeket teljesítették, a gép- és traktorállományok járandóságait kifizették, a vetőmagot, a jóság kiteleltetéséhez szükséges takarmánymennyiséget, a szárazság esetére szolgáló mennyiséget feltrétezték, a többi a tagok között osztják szét. Aki a kolhozban többet és jobban dolgozik, az a szétosztásnál is többet kap. A kolhozban dolgozó különböző munkakörök részére normákat állapítottak meg, amelyek segítségével pontosan lemérhető az elvégzett munka mennyiségét és minőségét. A munkanormákat a parasztok összesége a közgyűlésen állapítja meg. Tehát a nehéz munkáért több jár, a könnyűért kevesebb. Aki szorgalmas és ügyes, egy nap alatt akár két, vagy három napi normát is teljesíthet. Ma már nem ritka az olyan kolhozparaszt család, amely a készpénzen kívül 80 és 240 mázsa közötti mennyiséget is megkeres egy-egy esztendőben.

Hogyan dolgoznak a Szovjetunió kolchozaiban? Hogyan választják meg a vezetőséget, hogyan ellenőrzik a vezetőséget? Hogyan jegyzik fel az elvégzett munkákat? Hogyan osztják fel a kolhozok jövedelmét? Hogyan jutalmazzák a jól dolgozókat? Hogy tesznek különbséget a gyengébben dolgozóval szemben? Ilyen és hasonló kérdések foglalkoztatják ma Népköztársaságunk földműveseit. E kérdésekre világosan, érdekesen válaszol a kis broszúra, amelyet nemcsak az egyéni olvasóknak, de olvasóköröknek is ajánljuk. (Sz. A.)

ÖNKRITIKA

Szörnyű álmom volt az éjjel. Úres falujságok viczorították rám rettenetes fogsoraikat, valóságos elnyelésel fenyegettek. Másnap szinte lélekszakadva rohantam be munkahelyemre. Első pillantásom a régi dátum, kifakult falujságokra esett. Brrr... Mondhatom, majdnem kirázott a hideg. Sürgősen tenni kell valamit — állapítottam meg magamban s beleméricskéltem a munkába. Ámde, néha derült égből esap le a villám... Lassan nyílik az ajtó s belép rajta — egy újságíró. A „Herbák János” falujság-felelősét keresi. Mivel sehhol sem találtam vezérlőjeleket, kénytelen voltam bemutatkozni. Az elvtárs arra kért, kísérném el a gyár területére, mert szeretné megnézni a falujságokat. Enyhe szédülést érez-

tem, de kérését a legnagyobb udvariassággal teljesítettem. Először a fő falujsághoz mentünk. Legnagyobb rémületemre kezdi sorba elolvasni a cikkeket, jegyzeteket, megjelölés dátumát is. Közben kedves mosollyal fűszerezve megkérdezte, hogy egy-két hónapos cikknél régebbel nem rendelkezünk-e? Kellemes szerénységgel válasszoltam, hogy nem, mert azok időközben kimultak és lecseréltük őket. Mielőtt elváltunk volna, megkértem, hogy a falujság táblákat lehetőleg ne tévesztik össze valamilyen muzeumi táblákkal. Mászóval, igyekezzünk pontosabban gondoskodni az anyagok cseréléséről. Erre aztán végleg felébredtem. Megállapíthatom, hogy a fentiek — ha kissé túlzott formában is — de mégis csak megtörténtek. Valóság

volt a látogatás s a lelkiismeretfurdalás is.

Kétségtelen, hogy vannak még nehézségeink falujságjaink szerkesztése terén. Elég súlyos probléma többek között a cikkek legépelése is, amire még nem találtunk tökéletes megoldást. A cikk időben való cserélése már megindult. Ehhez nagymértékben hozzájárult a türelmes fiatal falujság felcserélés-helyettesítése. Amikor észrevette, hogy a cikkek kezdenek elavulni, ötletes karikatúrát rajzolt: egy ágyban négyen alusszák az igazak álmát, előtük egy kis kutya éppen ugatásra stimmel a hangját, de egy kéz leint: „Csitt, alszik a szerkesztő-bizottság”. — Másnap valósággal újjászületett a falujság-tábla.

A legtöbb szerkesztési kollektíva

ülésén komoly munkatervet készítettünk és dolgoztuk fel s ennek hatása rövid időn belül meg fog érződni. Falujságunk színvonalát emeljük és erőteljesebben fogjuk tükrözni a termelés kérdéseit a szocialista építés és a béke megvédésének harcát. Erre a bizakodásra feljogosít územi párt-szervezetünk és szakszervezetünk hathatós támogatása. De biztosíték a falujság színvonalának javulására, a Május 1. tiszteletére rendezett falujság-verseny is. Szerkesztési kollektívánk áttanulmányozta a CFR-műhelyek „Collectiv” falujság versenyfelhívását és tudatában annak, hogy a verseny minden területén a munka megjavítását eredményezi, örömmel válaszoltunk a felhívásra.

Csillag Alfréd,
falujság-felelős.

Az „UTUNK”

1950. APRILIS 8 (97.) SZÁMA

Lendületes vezércikk mutat rá az atomzsarolók kísérletének újabb csődjére: a hidrogénbomba körül támasztott felháborodására és tiltakozására a világ népeinek.

Zek Zoltán versének és Kovács Mária magyarországi munkásnő dnyertes novellájának közlésével kezdte az Utunk a baráti Magyar Népköztársaságot felszabadulásának 5. évfordulója alkalmával. A Tarasenkov írása a szovjet irodalom megkülönböztető vonásait és aktuális kérdéseit vizsgálja rendkívül tanulságosan. „Hőseinkről és a bíráló feladatairól” című írásában Marosi Péter helyesen és előremutatva tisztázza elvszerű bírálati irodalmunk egy fontos kérdését. Gadl Gábor költő és a népköltészet” című alapvető tanulmányában nagyon értékes, idológiai segítséget, utmutatást, egyben figyelmeztetést is ad a népköltészet felé forduló ifjú költőinknek. Rendkívül értékes történelmi anyag Bányai László „Ellenforradalom és történelemhamisítás” című tanulmánya.

Panek Zoltán és Elek Dénés kulturotthonradalmunk eddigi eredményéről, tanulságairól adnak számot a szakszervezeti táncosportok versenyével és a falusi színjátszócsoporthoz munkájával kapcsolatosan. Értékes informatív anyagot közöl a lap Gloriano Bruno, Johann Sebastian Bach halálának évfordulója és Heinrich Mann halála alkalmából.

Gazdag az Utunk irodalmi novellái és versanyaga. Különösen sikerülték az üdvözlőjük Hornyák József és Borczos István írásait. Az Új tollak rovatában további fejlődésre ösztönző dícséretet érdemel Kövendi László börtönytárgyaló dolgozó riportja. Újabb sikerült verset írt Szabédi László, ez utatja a babonát terjesztő papi realció ármánykodásáról. Megható és őszinte vers Szász Mártonnak a Fiatalkokhoz írott verse. A szovjet költészetet M. Licsianszki békeverse képviseli. Sziklai Jenő fordításában László Béla Gavriil Mihai egyik versét tolmácsolja és igen sikerült Hajdu Zoltánnak két román népdal-fordítása.

A könyvbírálati rovatban Avgyajev szovjet író könyvének, a kolozsvári Írószövetség Irodalmi Almanachjának és szovjet költők verseiből válogatott kötetnek ismertetését adja.

A szinikritika rovatában Szász János és Rappaport Ottó adnak számot a kolozsvári magyar és román színház előadásairól és munkájáról. Mirszáviljevics Gyura továbbfolytatja a múlt számban megkezdett érdekes cikkét. Titók bertolnokainak leplezését. Végül a szerkesztési posta új, mai szerepéről és feladatairól Márki Zoltán ir értékes bírálatot és utbaigazítást.

G. GULIA:

Beszélgetés a boldogságról

A szűk kis kapitányi fülkékben ülünk. Az öreg halász, aki már 80 éves és méltósággal büszke „hajójára”, — meg én.

Kint napsütéses decemberi hajnal van, a kikötő felett az éjszakai ködök a hajnali pirtól rózsaszínűvé vált. maradványai usznak és észrevétlenül foszlanak doznak szét.

— Moszkvába utazol?
— Az öreg halász felkapja fejét erre a kérdésre, aztán megfontoltan válaszol:
— Igen, holnap vagy holnapután.

— Boldog ember vagy?
— Igen. Feltehetően boldog embernek tartom magam — mondja a halász, majd hozzáteszi:

— De miért? ... Kérem, mi a boldogság tulajdonképpen?

Nem várja meg a választ, hanem tovább beszél:

— Kérem, ha kihúztak a pocsolóából, kezét nyújtottak feléd, segítettek, hogy a jó utat válaszd és lehetővé tették, hogy emberi életet élj — boldognak kell-e lenned, vagy sem?
Igenlően bólintottam.

A halász folytatta:
— Figyeld csak. A cár alatt is éltem vagy félvezáradot. Ötven évet elpazaroltam... Minden percben megáláztuk, nyomorba taszítottak. Egy szép napon azután emberré, a föld gazdájává, az ország gazdájává lettek... Mondd — boldogság-e vagy sem?

— Gyere, nézzünk csak körül a szovjet földön. Nézzünk az emberek szemébe és kérdezzük meg tőlük: boldogok-e vagy sem. Ha az üzbégeket kérdezed, azt mondják: Igen, mert tegnap még rabstolgaiagában görnyedtünk, ma pedig a marjunk urai vagyunk. Tegnap még szomjan hallunk a sivatagban, ma hatalmas csatorna vize öntözi a homokot... Ha szibériait kérdezed, bizonyos, hogy azt feleli: — Igen, boldog vagyok, mert virágzó élel van hazánkban és házaikban, ahol azelőtt olajméses pistakólt, ma villanylámpa ragyog... Ha kozákokat kérdezel, ő is azt feleli: — Igen, boldog vagyok, mert tegnap még sem írni, sem olvasni nem tudtam, ma meg színházunk, tudásaink, iróink — saját kulturánk van. Ha gruzt, örményt, ha azerbajdzsánt kérdezel, ő is azt válaszolja, igen, boldog vagyok,

mert vidám dalok visszhangzanak a Kaukázus csucsi között, virágzanak földjeink, tele vannak kolhozaink magtárai. A volgamenti a saját folyójára büszke, az ukrán saját országára, és mi mindannyian a Szovjetunióra.

Már nem is hoztam intézte szavait, hanem ahhoz, aki sok ezer kilométerre van innen, de előre ismeri az emberek gondolatait, világosan látja az egész nép életét; mintha csak tükröbe pillantana.

— Tudod, egyszerű ember vagyok — beszélt tovább az öreg halász — és ilyenek a gondolataim is. Mindent a magam szemszögéből nézek... Három fiut nevelttem a szovjet hatalom alatt. Azelőtt, éhező halászok lettek volna, ma meg az egyik mérnök, aki utakat épít, a másik gépész egy hajón, a harmadik itthon maradt a falusi tanács elnöke. Tudod, alaposan

megváltozott a világ, még hozzá a mi javunkra, a kisemberek javára... Nézd csak, mintha a part is megváltozott volna. Azelőtt száraz, termékkellen föld volt, meg mocsár. Ma minden virágzó kert. Pedig csak a mi kis partunkról van szó. De próbáld csak az egész országot nézni, képzeld csak el, hány gyárat építettek, mennyi kertet ültettek! Tudod, én úgy gondolom, minden jó dolognak van szive-lleke. A szovjet nép nagy ügyünk is — Sztálin!

Kimegyünk a fedélzetre. Könnyű hullámok verik a hajó oldalát. A halász a messzibe tekint és szinte elmerengve mondja:

— Emlékszel, azt kérdeztem tőled, tudod-e, mi a boldogság?... A boldogság — Sztálin.

És elmosolyodott a boldog ember mosolyával.

Külpolitikai képek

A szovjet kormány jegyzéke az olasz kormányhoz

MOSZKVA. — (Agerpres.) A. I. Lavrantyev, a Szovjetunió helyettes külügyminisztere, április 10-én a következő tartalmu jegyzéket nyújtotta át M. Brosio moszkvai olasz követnek:

— A Szovjetunió kormányja szükségesnek tartja a következőket közölni az Olasz Köztársaság kormányával: Az 1947. szeptember 15-én hatályba lépett olasz békeszerződés 74-ik szakasza, valamint az 1948. december 11-i, a Szovjetunióknak fizetendő jóvátétel fizetéséről szóló szovjet-olasz egyezmény értelmében, Olaszország 100 millió amerikai dollárt köteles fizetni a Szovjetunióknak jóvátétel fejében. A békeszerződés és a fentemlített szovjet-olasz egyezmény leszögezi, hogy a kártérítést a folyamatos termelésből való szállítással a fentemlített egyezményben előírt feltételek szerint és időpontban, valamint a Bulgáriában, Magyarországon és Romániában levő olasz javaknak a Szovjetunióra való átruházásával kell kiegyenlíteni. Mind a békeszerződés, mind pedig a szovjet-olasz egyezmény előírja, hogy Olaszországnak 1949. szeptember 15-től kell megkezdnie jóvátétel fejében a szállításokat a folyamatos termelésből.

— A szovjet kormány még 1949. szeptember 22-i jegyzékében felhívta az olasz kormányt a jóvátétel számlájára történő áruszállítási kötelezettségekre, az olasz ipar folyamatos termeléséből.

— Hat hónap telt el a békeszerződésben meghatározott időponttól, a folyamatos termelésből történő szállítás megkezdésére.

— Mégis az olasz kormány, a fentemlített kötelezettségek ellenére, a mai napig sem kezdte meg a jóvátételi szállításokat és ez kedvezőtlenül hat a szovjet-olasz gazdasági kapcsolatok fejlődésére. Az olasz kormány 1950. január 14-i emlékiratában azt állítja, hogy azért nem tehet eleget szállítási kötelezettségeinek, mert még nem fejlődtek be a Bulgáriában, Magyarországon és Romániában levő javak megállapításával kapcsolatos tárgyalások. Ez azonban nem magyarázhatja azt a tényt, hogy Olaszország nem tesz eleget a békeszerződésben határozott kötelezettségei jóvátételi kötelezettségek fizetésének.

— A békeszerződés és a december 11-i szovjet-olasz egyezmény értelmében Olaszország köteles jóvátételt fizetni a Szovjetunióknak a folyamatos termelésből való szállításokkal, valamint a fent felsorolt országokban levő olasz javaknak a

Szovjetunióra való átruházásával. Így a Szovjetunióra ruházottakat az mindazokat a javakat, amelyeket a bizottság a december 11-i egyezmény alapján jegyzékbe vesz.

— Ennek értelmében meg kell határozni azoknak a javaknak teljes értékét, amelyek Bulgária, Magyarország és Románia területén találhatók és amelyek a Szovjetunió tulajdonába mennek át, valamint azon fizetések teljes összegét, amelyeket a folyamatos termelésből történő szállításokkal 1949. szeptember 15-től kezdődőleg öt év alatt kell kiegyenlíteni.

— A szovjet kormány kénytelen felhívni az olasz kormányt a bulgáriai, magyarországi és romániai olasz javak megállapítása körüli végtelen huzavonákra, ami az olasz kormány teljesen indokolatlan álláspontjának az eredménye. Az olasz kormány a Bulgáriában, Magyarországon és Romániában levő olasz javak felbecsülése alkalmával a képtelenséggel hivatározottan lehetetlen kérésekkel lépett fel.

— Az olasz kormány a fentemlített javak felbecsülésével tanúsított magatartásának teljes alaptalan voltát elégséges bizonyítani a következő tényekkel:

1. Az olasz kormány a javak közbé akar vonni számos olyan vállalatot, amelyeknek adósságai felülmúlják a vállalatok tényleges értékét. Ilyen vállalat például három magyarországi biztosító intézet, „Adriai Biztosító”, „Európa Central” és az „Unitas”, amelyeknek vesztesége 40.606 dollárral túlszárnyalja nyereségüket. Mégis az olasz bizottság ezeket a vállalatokat is bevonta a javaknak abba a névjegyzékébe, amely a Szovjetunióra átruházandó értékeket tartalmazza és 3.050.807 dollárra értékeli ezeket a vállalatokat.

— Az ilyen jellegű javak olasz részről történő felbecsülése 5.880.000 dollárt tesz ki. Egy ilyen javaslat elfogadása azt jelentené, hogy a Szovjetunió nemcsak hogy nem kapná meg a jóvátételből a lehető legcsekélyebbet sem, de kötelezettségét vállalna az olasz vállalatok adósságainak visszafizetésére. Nyilvánvaló az ilyen kérelem alaptalansága.

2. Az olasz kormány önkényesen túlértékeli a javakat anélkül, hogy ezt a becslést bármivel is bizonyítani tudná. Ilyképpen például a Fonciera, Generala és Providencia magyarországi biztosító vállalatok olasz érdekeltségét az olasz kormány 12.643.769 dollárra értékelté, ami-

kor annak valóságos értéke a könyvelési bejegyzések szerint mindössze 347.735 dollár. A jegyzékben feltüntetett javak olasz részről történő túlértékelése 47 millió 154.000 dollár.

3. Az olasz kormány minden alap nélkül számos olyan vállalatot is feltüntetett a javak jegyzékében, amelyeknek részvényei — hivatalos adatok szerint — nem olasz állampolgárok, hanem egy harmadik állam polgárainak tulajdona. Az olasz részről történő értékelések szerint ezeknek a javaknak értéke 52 millió 985.000 dollár.

— Az olasz kormány indokolatlan álláspontja helyezkedik úgy az olasz javak jegyzékében feltüntetett idegen értékek, mint pedig azok felbecsülése tekintetében.

— Az olasz kormány a Bulgáriában, Magyarországon és Romániában található olasz javak természetének és értékének megállapításánál elfoglalt indokolatlan álláspontja azt eredményezte, hogy ezeknek a javaknak az értéke természetellenes módon 1 milliárd 177.760.000 dollár irreális összeget ért el. Ugyanakkor a Szovjetunióknak a jóvátétel számlájára átruházható javak értéke a szovjet-olasz vegyesbizottság rendelkezésére álló hivatalos adatok alapján kiszámítva 11.500.000 dollár.

— A szovjet kormány nem érthet egyet ezzel az olasz részről történő önkényes felbecsüléssel, a Bulgáriában, Magyarországon és Romániában levő olasz javakra vonatkozólag.

— A szovjet kormány szükségesnek tartja az olasz ipar folyamatos termeléséből történő szállítások mennyiségének haldéktalan megállapítását beleértve az 1949. szeptember 15-1950. szeptember 15. közötti időszak folyamatos termelésének szállítását.

— A szovjet kormány azt a meggyőződését fejezi ki, hogy Bulgáriában, Magyarországon és Romániában levő olasz javak kérdésének sürgős rendezése, valamint a folyamatos termelésből történő jóvátételi szállítások kedvező kihatással lesznek a szovjet-olasz kapcsolatok, elősorsban a kereskedelem és az ipar fejlődésére.

Népek harca A BÉKÉÉRT

TRIEZT DOLGOZÓI ELLENÁLLNAK ANNAK A KISÉRLETNEK, HOGY AZ AMERIKAI KATONAI TÁMASZPONTTÁ ALAKítsák AT A VÁROST ÉS TERÜLETÉT

RÓMA. — (Agerpres.) Az „Unitas” című lap jelentése szerint a triezti helyi békevédelmi bizottság kezdeményezésére a rakodómunkások és a kikötő többi munkása nagygyűlést tartottak.

A nagygyűlés résztvevői erőlyesen tiltakoztak Triezstnek katonai átvonuló központtá való alakítása ellen és a kikötő munkásaik nevében kijelentették, hogy határozottan visszautasítják azt, hogy Triezstben Olaszország részére érkező hadianyagot rakjanak ki.

A nagygyűlésen résztvettek Venecia, Genova, Livorno, Ancona és Nápoly olasz kikötői munkása is. A triezti békevédelmi bizottság felhívását, hogy Triezstben ne rakjanak ki fegyvereket vagy löszert — 30.000 ember irta alá.

ÖNKÉNTES MUNKABRIGÁDOKAT SZERVEZTEK BULGÁRIÁBAN A BÉKE MEGVÉDELÉSÉRT FOLYÓ HARC TISZTELETÉRE

SZÓFIA. — (Agerpres.) A bolgár nép rendkívül nagy figyelmet fordít a békéért, az új háború uszítók elleni harc kérdésének. Triavna és Pavlikeni városok lakói legutóbb elhatározták, hogy a békéért folytatott harc tiszteletére önkéntes munkabrigádokat létesítenek. Az elmúlt napokban ezeknek a városoknak sok ezer lakosa önkéntes munkát végzett.

A „Rabotnicesko Delo” című lap április 11-én megjelent számában a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottsága stockholmi ülésének eredményeiről ír. A lap ennek a cikknek keretében hangsúlyozza, hogy a bolgár nép határozottan harcol a háború uszítók ellen. A bolgár dolgozók számtalan esetben tanúsították azt, hogy minden erőfeszítésükkel harcolnak a béke megvédéséért. Jelenleg ezt az

elhatározásukat az atombomba megültését követelő felhívás aláírásával erősítik meg.

A FRANCIA KIKÖTŐMUNKÁSOK MEGTAGADJÁK AZ INDOKINÁBA IRÁNYÍTOTT HADIANYAGSZÁLLITMÁNY BERAKASÁT

PÁRIZS. — (Agerpres.) A hatóságok terrorintézkedése ellenére a bordeauxi kikötő rakodómunkásai megtagadták az Indokínának szánt hadianyag berakását a „Boulogne” nevű hajóra. A hajó emiatt már napok óta a kikötőben vesztegel.

A L'Humanité jelentése szerint a bordeauxi kikötő igazgatósága a hadianyag berakására sztrájkőröket akart alkalmazni, azonban erre mindössze csak 50 embert sikerült toboroznia. A sztrájkőrök között sok gaulleista van és csupán 20 hivatalos rakodómunkás, noha Bordeaux kikötőjében a rakodómunkások száma eléri a 2500-at.

Röviden

HONGKONG. — (Agerpres.) Április 17 és 22 között Délkelet-Ázsia amerikai diplomatái újabb értekezletet tartanak Tokióban. Az értekezlet egyik legfontosabb napirendi pontja Japán ipari termelése és a japán háborús ipar újjaépítése. A Távolkelet amerikai diplomatáinak értekezlete Mac Arthur terveit vonalán halad, amely feladatát tűzte ki, hogy Japán az amerikai monopóliások ellenőrzésével hatalmas hadianyagtermelési központtá tegyék.

SANGHAI. — (Agerpres.) A „Nippon Times” című lap jelentése szerint Merchant ezredes a Távolkelet amerikai légierejének egyik parancsnoka kijelentette, hogy április 10-én megkezdtek az USA légierejében szolgálatot teljesítő japánok kiképzését. A kiképzés az amerikai légtörök kiképzési szabályzata szerint történik. Az első csoport Japán minden vidékéről származó 30 japán katonából áll. A Japánban állomásozó 8 amerikai hadsereg főhadiszállásáról származó hírek szerint Negishi-tartományban Yokohama közelében, április 3-án újabb amerikai repülőteret avattak fel.

PÁRIZS. — (Agerpres.) A L'Humanité című lap a vietnámi háborúval foglalkozva megemlíti, hogy az indokínai francia expedíciós hadsereg helyzete rosszabbodott. Az expedíciós hadsereg főhadiszállása kénytelen beismerni az elszenvedett vereségeket és ezért inkább semmitmondó hadijelentéseket ad ki. Kórkínában érkező jelentések teljes mértékben alátámasztják a Vietnámi Demokratikus Köztársaság hadseregének sikerét.

PRÁGA. — (Agerpres.) A prágai államhíroság összehívta és kémkedési bísnpor tárgyalást kezdte meg, amelynek vádlottai az USA prágai tájékoztató irodájának tisztviselői.

BONN. — (Agerpres.) A Nyugat-Németországi Szövetséges Ellenőrző Bizottság amerikai képviselőinek szándékában van felvetni 125 háborús bűnös volt SS-katonák szabadonbocsátásának kérdését. Ezek között van 16 SS-katonna, akiket annakidején az emberiség ellen követett büntetés miatt halálra ítélték, de kérvény alapján a halálbüntetést életfogytiglani főtörtönre változtatták.

„Athén—Belgrád tengely”

Az amerikai imperialisták azon mesterkednek, hogy a két véreskezű diktátor, Tito, a jugoszláv nép árulója és Csaldarisz, a görög nép hőhőre között szövetséget hozzanak létre. Készül az új „tengely”...

A világsajtó foglalkozik a szovjet területre behatolt amerikai katonai repülőgép határsértési ügyével

NEW-YORK. — (Agerpres.) A newyorki lapok foglalkoznak a Szovjetunióknak az Egyesült Államok kormányához intézett jegyzékével, amelyben a szovjet kormány tiltakozott egy amerikai repülőgép szovjet területre való behatolása ellen. Egyes reakciós lapok kiemelik, hogy a szovjet repülőgépek rálétek az amerikai gépre, de elhallgatták azt, hogy először az amerikai gép létezt a szovjet repülőgépre.

A New York Times című lap Frankfurt am Main-i tudósítója azt írja, hogy Washington arra kérte az Egyesült Államok légierejének és haditengerészetének képviselőit, hogy „hallgatassanak” a Szovjetunió jegyzékével kapcsolatban. A tudósító megjegyzi, hogy repülőszakértők

kijelentették, hogy minden bizonyíték radar- és fényképező felszereléssel rendelkezett a szóbanforgó repülőgép. (A radar elektromos hullámok visszaverődésén alapuló, távolságmérő-repülőgépek, hajók jelenléteinek és tartózkodási helyének megállapítására használt készülék.)

— A pilóták, — mondja a továbbibban a lap tudósítója, — teljesen alaptalannak tartják a Litvánia felett elszálló repülőgép „véletlen” megjelenésének magyarázatára irányuló kísérleteket, mivel abban az esetben, ha a repülőgép rádióberendezése elromlott volna, az irányítók továbbra is működnek és így a gép megtalálta volna a helyes utat.

Az atomfegyver feltétel nélküli megtiltásáért, az atomfegyverrel támadó kormány háborus bűnössé nyilvánításáért!

(Első oldali cikkünk folytatása) tüntetettje, a „béke és szabadságharcosok“ állandó bizottságának tagja, Claude Alphantery, a „béke és szabadságharcosok“ állandó bizottságának tagja, a felszabadulás idején Drome megye volt prefektusa, a francia becsületrend lovagja, Claude Gerard, a volt ellenállási mozgalom országos egyesületének tagja, a volt franktörök és partizánok egyesületének tagja, Tubert esendörtábornok, a „béke és szabadságharcosok“ országos tanácsának tagja Pierre Debray katolikus író, a franciaországi katolikus diákszövetség volt vezetője, a „béke és szabadságharcosok“ állandó bizottságának tagja.

46 SZAZALEKKAL TULSZÁRNYALTAK ELSŐ NEGYEDEVI TERVÜKET A KOLOZSVÁRI RATA DOLGOZÓI

KOLOZSVÁR. — A RATA kolozsvári körzetének dolgozói is szép eredménnyel fejezték be az első évnegyed előirányzatát. A körzet gépkocsivezetőinek öntudatos és tervszerű munkája révén 143 százalékkal teljesítették a személy, 139 százalékkal pedig áruszállítási előirányzatot. A körzet javítóműhelyének dolgozói sem maradtak le a terv teljesítésében. Márciusban 166 százalékra növelték havi termelésüket. Így sikerült 46 százalékkal meghaladniuk első negyedévi tervelőirányzatukat.

A RATA kolozsvári körzetének dolgozói nagy súlyt helyeznek az anyagtakarékosságra is, ami lényegesen csökkenti a személy- és áruszállítási önköltségét. A körzet gépkocsivezetői az előirányzottnál 10 százalékkal több utat tettek meg gumicsere nélkül és százkilométerenként fél literrel kevesebb benzint fogyasztottak, ami egy százalékos benzinmegtakarítást jelent.

A szovjet iparvállalatokban nagy szerepet játszanak a termelési értekezletek. Ezek az értekezletek a leghatásosabb eszközök a munkások és tisztviselők bevonására az üzemvezetésbe.

A munkások, technikusok, mérnökök és tisztviselők ezeken az értekezleteken vitatják meg a termelési kérdéseket és itt teszik meg a termelési tevékenység fokozására és a termelvények minőségének megjavítására irányuló javaslatukat. A termelési értekezletek hozzájárulnak a fellépők tapasztalatainak népszerűsítéséhez és az észszerűsítő mozgalom fejlesztéséhez.

A szovjet kormány arra kötelezte az állami és gazdasági szerveket, hogy ültessek át a gyakorlatba a termelési értekezletek elfogadott és a gyárak vezetőségei által jóváhagyott javaslatokat.

A Szovjetunió szakszervezetei különös gondot fordítanak a termelési értekezletek szerepének fokozására. A szakszervezeti aktív támogatásával működő gyári, üzemi- és műhelybizottságok állandóan figyelemmel kísérik a termelési értekezletek rendszeres összehívását, az időszaki kérdések megvitatását és az értekezleteken hozott határozatok végrehajtásának ellenőrzését.

Az Országos Szakszervezeti Tanács csatlakozik a békefelhíváshoz

Az Országos Szakszervezeti Tanács Végrehajtó Bizottsága kétmillió szervezett munkás útján fejezi ki akkor, amikor teljes egészében magáévá teszi az Állandó Békevédelmi Bizottság Világkongresszusának felhívását. Felszólítja az ország összes dolgozóit, hogy írják alá ezt a felhívást és folytassanak kíméletlen harcot a háborura uszító angol-amerikai imperialisták és ügynökeik ellen, akik a szörnyű atomfegyver felhasználásával az emberiséget a tömeges kiirtással fenyegetik. Az atomfegyver használatának feltétel nélküli eltiltását kérik és a határozat szigorú nemzetközi ellenőrzését követelik. Az a kormány, amely először használja az atomfegyvert, bármely ország ellen, az emberiség ellen követ el bűnt és ezért háborus bűnösnek kell tekinteni.

A munkásosztály és országunk összes dolgozóit a legnagyobb elköltéssel harcolniuk az imperialisták háborus kísérletei ellen, a béke megvédéséért és megerősítéséért, szeretett hazánk felvirágzásáért, a dolgozók anyagi és kulturális életkörülményeinek állandó megjavításáért.

A ROMÁN NÉPKÖZTARSASÁG SZAKSZERVEZETI TANÁCSÁNAK VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁGA.

Május 1 tiszteletére:

Miszbányán is bevezetik a vízfurást

MISZBÁNYA. — (Kiküldött tudósítónktól.) A régi rendszerű szárazfurás a nagy porképződés miatt, ami az egészségre rendkívül ártalmas, már egymagában is megérett arra, hogy az új rendszerű vízfurással váltsák fel. A vízfurásnak továbbá még más előnye is van. Az állványra szerelt furógép hasonlíthatatlanul könnyebben kezelhető és kevesebb munkaerő szükséges kezeléséhez. Ezért a nagybányai bányamedence egyik legsürgősebb megoldandó feladata, hogy a modern eljárást a szinesfém kombinát valamennyi bányájában bevezesse. Ez a munka azonban időt vesz igénybe. Ezenkívül nagyarányú befektetést is.

Miszbányán cink, ólom, réz, ezüst és aranytartalmú ércet bányásznak. A bányatelep két hányájának termékeit részben a láposbányai flotáció, részben pedig maga az üzem flótálja. Az egyes fémekből nagyobb mennyiséget tartalmazó koncentrátumokat teljes feldolgozás végett a nagybányai „Phönix“-hez és az ország más ipartelepeire küldik.

Jelenleg még régi módszerekkel működik a miszbányai telep mindkét bányája. Mindössze két munkahelyet rendeztek be vízfurásra és azok is csak március 15-től működnek az új eljárás szerint. Azonban a jelenleg még szárazfurással működő 25 másik munkahelyből 12-öt

Május 1 tiszteletére vízfurásra szerelnék át. Két hónapon belül beállítják a Szovjetunióból kapott új kompresszor berendezést, ami jelentősen fokozza az üzem termelékenységét.

Az új rendszerű vízfurás erőteljesebben megváltoztatja a nagybányai bányamedence munkásainak jövedelmét. A miszbányai falujáson egy grafikon kimutatja, hogy a napi 372 lejes minimális járófizetést a szárazfurás mellett 409-428, 454 és 465 lejre emelték az üzem munkásai.

Munkaverseny indult a máramarosszigeti „Partizanul“ és a nagyváradi „Bihorul“ gyárai között

MÁRAMAROSSZIGET. — (Levelezőnk től.) A máramarosszigeti „Partizanul“ fegyvergyár dolgozóit a Román Munkáspárt irányításával és támogatásával március 22-én teljesítették első évnegyed előirányzatukat. Azóta a második évnegyedre termelnek.

Az elért eredményektől ösztönözve a „Partizanul“-gyár dolgozói munkaversenyre hívták ki a nagyváradi „Bihorul“ kefégyár dolgozóit. A munkaversenyt Május 1. tiszteletére in-

Az új rendszerű vízfurással ez az összeg 565, 599, 695 és 885 lejre emelkedik, továbbá pedig a munka is könnyebb és nem egészségtelen.

Miszbányán négy kétfaltásos bányászcsoporthoz a munkaversenyben az elsőbbséget, Pop Alexandru III. és Szamosi Lajos csoportja 52, Vancea Gheorghe és Zetea Alexandru csoportja 61, Muresan Gheorghe és Gavrilescu Petru csoportja 87, Costan Gheorghe és Student Károly csoportja pedig 138 százalékkal haladja túl a normát.

ditották. A verseny feltételei: 1. Az előirányzat 10 százalékos túlszárnyalása, 2. A minőség 5 százalékos javítása, 3. Az önköltség 5 százalékos csökkentése, 4. Az üzemanyag 2 százalékos csökkentése, 5. Az igazolatlan hiányzások 10 százalékos csökkentése. A verseny április 1-én indult. Az eredményeket április 30-án értékelt ki a két gyár közös versenybizottsága.

Csillik Ferenc

Egy botlás és több botlás...

Napok óta várok egy pillanatra... Hogy mire? Majd a végén úgy is kiderül. Kezdjük az elején. Belépek az üzem kapuján, friss homokot haladok. Az orvosai rendelő udvara tükörsíma: friss homokkal van kiegyengetve. Tovább megyek. Jól esik szememnek, de főképpen lábaimnak, hogy sehol egy gödör, sehol

egy mélyedés. Valamennyit kitöltötték homokkal és kavicssal. Ez igazán rendes dolog és elismeréssel gondolok azokra, akik az udvar talaját egyenlővé tették. Nehogy valaki az udvaron elessék és lábát törje. Nyen gondolatokkal, biztos léptekkel tartok a gépműhely felé. Belépek az ajtón.

Egy botlás, majd még egy. Feltápáskodok s tovább lépegetek. Még egy botlás. Aztán kettő de ez már csunyább az előbbieknél. Végül kijutok ismét az udvarra. Sántikálva érek vissza a rendelőbe, ahol megállapítják, hogy nincs komolyabb bajom. Ez viszont kizárólag ügyességemen múlt.

Azóta borogatom lábamat és várok egy pillanatra, hogy mikor fordul be a műhelyekbe is egy homokos targonca tele homokkal, hogy ott is ki egyenlőssék a padlózatot. Természetesen ehhez még egy kis cement is szükséges. Cservén Albin, az „Unirea“-üzem levelezője.

A termelési értekezlet

— a szocialista gazdálkodás iskolája

Az értekezleteken milliószámra vesznek részt a dolgozók. Az ipari szállítmányozási, építési és mezőgazdasági vállalatok keretében 1948-ban több mint 2 millió termelési értekezletet tartottak, s azokon több mint 4 millió javaslatot fogadtak el, amelyek a termelés javítását szolgálták.

A termelési értekezleteknek a termelési kérdések megoldásában elfoglalt szerepe világosan kitiunik egyes gép- és műszergyárak munkájából. Bortkevis Genrih, a leningrádi „Szverdlov“ gyár esztérgályosának módszere. Miután 1948-ban elért 700 méteres percnkénti sebességet a fémvágásnál — a termelési értekezletek révén — minden szerszámgyégyárban elterjedt.

Moszkva, Leningrád, Szverdlovskz Kujbisev és sok más város szerszámgyárának üzemi bizottsága termelési értekezleteket szervezett az azokon Bortkevis követői előadást tartottak munkamódszerükről. A minisztérium megbízásából maga Bortkevis is több üzemben folytatta a termelési értekezletek

Követőinek száma napról-napra nő. Míg 1948-ban alig 800 dolgozó követte példáját, ma 2500 esztérgályos dolgozik módszere szerint.

A szakszervezetek gondoskodnak arról, hogy a vállalatok vezetőségei hajtsák végre a termelési értekezletek határozatait és a munkások egyetlen észszerűsítő javaslata se vessen kárba.

A „Vörös Proletár“ gyár igazgatója arra kötelezte, minden osztály- és műhelyfőnököt, hogy ültesse át a gyakorlatba a termelési értekezletek elfogadott javaslatokat. A gyárvezetőség által jóváhagyott javaslatok megvalósításáért a művezetők, műhely- és osztályfőnökök személyesen felelősek és a munkásszolgálatok kötelesek beszámolni a javaslatok gyakorlati alkalmazásának keresztülvételéről. A moszkvai „Kalibr“ gyárban hivatalosan tartanak termelési értekezleteket, az egyes osztályokban és csoportokban pedig még gyakrabban. Rendkívül élénk az az értekezletek, amelyekben a vállalat termelési tervét és a szocialista versenyek eredményeit vitatják meg.

Az olyan termelési értekezletek előtt, amelyekben a termelési tervet vitatják meg, a szakszervezeti csoportfelelősök, csoportvezetők és művezetők a munkásokkal már előre megbeszéléseket tartanak, hogy ismerjék a termelés javítását célzó javaslatokat. A munkások ilyen előkészület után tevékenyen részt vesznek a termelési értekezleteken s ott értékes javaslatokat tesznek. A tavalyi termelési értekezleteken közel 2000 javaslatot nyújtottak be, amelyek egytől-egyig a munka termelékenységének fokozását és az önköltségi ár csökkentését célozták.

Az ügyvezetők és szakszervezetek állandóan figyelnek a szocialista versenyek fejlesztésére, a termelésben hátramaradott munkások segítségének megszervezésére és a termelési értekezletek elfogadott javaslatok végrehajtására. Ez biztosítja a termelési terv határidő előtti teljesítését. A „Kalibr“ gyár munkaközössége a háboru utáni szétlét 6 éves tervét 3 év és 7 hónap alatt

„A HERBÁK JÁNOS“ MŰVEK IFJALNAK LELKES MUNKA-VÁLLALÁSA MÁJUS 1. TISZTELETÉRE

KOLOZSVÁR. — Hazánk dolgozó ifjai egyre fokozottabb lendülettel készülnek Május 1. méltó megünneplésére. A Szovrompetrol-Ochiuri-üzemek munkásainak felhívására egymás után válaszolnak az ország ifjumszervezetei.

A Herbák János-üzemek ifju dolgozóit is magával ragadta a versenyház. Lelkesen készülődnek Május 1. tiszteletére. Mindenki a legtöbbet és a legjobbat szeretné adni. Az ifjak nagyrésze versenyben áll. Az üzemben 12 ifjusági brigád dolgozik, amelyeknek a mai napig elért eredményei az ifjak öntudata és szakmai felkészültsége állandó javulásának bizonyítéka. Május 1. méltó megünneplésére minden brigád szép feladatokat vállalt.

Az I. brigád nevében Pataki Anna a minőség megjavítását és a fegyelem megerősítését vállalta. A II. brigád a cipőszabásati osztályon dolgozik. A II. brigád ifjai a Világifjusági Hét tiszteletére 45 százalékkal teljesítették túl normájukat, Május 1. tiszteletére vállalták, hogy normájukat 49 százalékkal teljesítsék túl, a minőséget 4 százalékkal javították meg és 8 önkéntes munkára elvégzését vállalták. A III. brigád a minőség megjavítását ígérte. A IV. számú brigád a szervezeti és politikai gyűlések 100 százalékos látogatását ígérte. A IX. brigád további 40 százalékos túlszárnyalást, valamint a minőség megjavítását, anyagmegtakarítást és a késések 100 százalékos kiküszöbölését vállalták. A többi brigád is vállalta, hogy az edigi eredményeket túlszárnyalja.

Sok ifju egyéni munkavállalókkal készül a nap tiszteletére. A bakancsosztályon dolgozó Szűcs Anna, aki az üzem egyik legjobb ifjumunkása, Május 1. tiszteletére vállalta, hogy normáját 120 százalékkal túlszárnyalja, az előírt minőséget 100 százalékosan eléri és 2 százalékos anyagmegtakarítást eszközöl. Szűcs Anna, aki a X. brigád felelőse, jó példájával magával ragadta az egész brigádot, akik 74 százalékos normatúlszárnyalást értek el. Benkő Samu ifjumunkás a termelékenység növelésével akarja köszönteni Május 1-ét. Patai Anna a szabáston vállalta normáját 80 százalékos túlszárnyalását, a minőséget 2 százalékos javítását és 2 százalékos anyagmegtakarítást.

fejezte be, erre az évre előírt termelési színvonalat pedig két és félszer haladta túl.

A szerszám- és műszakipari szakszervezet központi bizottsága időnként legjobb szakszervezeti aktivistáit küldi ki a vállalatokhoz szerve az országba, hogy még jobban kidomborítsák a termelési értekezletek szerepét a háboru utáni szétlét 6 éves terv határidő előtti teljesítésében. Ezek a kiküldöttek nagy segítséget nyújtanak a helyi szakszervezetek tagjainak a termelési értekezletek tapasztalatainak általánosításában és abban, hogy ezen a téren fontos elvi kérdések kerülhessenek az illetékes gazdasági szervek elé s így jobban hozzájárulhassanak az ipar fejlesztésének még nagyobb lendületéhez.

A termelési értekezletek fontos bizonyítékai a valóban népi szovjet demokráciának. Bőségesen megnyilvánul bennük a tömeges önbizalom és a dolgozóknak a szocialista termelés szükségletei iránt megnyilvánuló gondossága. A szovjet szakszervezetek a termelési értekezletekkel vonják be a termelési irányításba a dolgozók legtevékenyebb tömegeit, s emeltek alkotó tevékenységükért a munka termelékenységének fokozásáért és a termelés javításáért vívott harcban.

Példát mutat a bánffyhunyadi állami gazdaság

BÁNFFYHUNYAD. — Reggel 7 óra felé járhat az idő. Az állami gazdaság dolgozói előkészítették a szekeret, rárakták a burgonyát, hogy kivigyék a határba.

— Ugy látszik, ma nem kedvez az idő — szól társaihoz Forti Traian dolgozó, s közben az esőfelhőket szemléli.

— És lesz — állapítják meg mindannyian.

Vitáznai kezdenek. Azon, hogy kell-e az eső, vagy nem? Egyesek úgy vélik, hogy nem, mert be akarják fejezni a burgonya ültetését is. Mások úgy döntenek, hogy az eső nem árt s ha miatta egy napot késnek is a munkával, kétszeresen kifizetődik. A tavaszi esőtől kikelnek az új vetések s fejlődik az őszi buzavetés.

A TAVASZI MUNKÁLTOKRA ALAPOSAN FELKÉSZÜLTEK

Az állami gazdaság dolgozói még a tavasz beállta előtt megjavították az összes mezőgazdasági szerszámokat. A kovácsok gondosan megélesítették az ekevasakat, boronákat, rendbehozták a társasát, vetőgépeket és a járműveket. Minden javítási munkát házilag végeztek. A gazdaság területén összegyűjtötték a régi vasdarabokat és azokból új alkatrészeket kovácsoltak. A munka nem volt egyszerű. Eldobott vasakból nehezen lehet dolgozni, de a vetési csata sikeréért, az önköltségi ár csökkentéséért, s főleg azért, hogy a magángazdaságoknak példát mutassanak, az állami gazdaság dolgozói minden nehézséget leküzdöttek. Az előkészületnél nehézség volt az is, hogy a traktoreket három nap késéssel kapták meg. Ez a vetési csata kezdetét késleltette, mert az első három nap csupán az igásállatokkal tudtak szántani.

A SZOCIALISTA SZEKTOR FELSŐBBRENDÜSÉGE

A bánffyhunyadi állami gazdaság igazgatósága a mezőgazdasági szerszámok megjavítása mellett arról is gondoskodott, hogy a dolgozók politikai és szakmai tudását fokozza. Eppen ezért a szakszervezettel karöltve, esti tanfolyamokat szerveztek. A dolgozók hetenként kétszer összegyűltek a klubhelyiségben, s közösen megbeszélték azokat a problémákat, amelyek a tavaszi munka sikerét elősegítik. A munkatervet megvitatták, s olyan javaslatokat tettek, amelyek meggyorsították a munkát. Többek között a holtidő kiküszöbölését beszélték meg. A brigádok munkáját besorozták szekciónként, hogy ne kelljen feleslegesen hurcolkodniok egyik szántóterületről a másikra. A megbeszélő vitákat nemcsak maguk között tartották, hanem meghívták a bánffyhunyadi szegény- és középparasztokat is, hogy azok tapasztalatokat szerezzenek az állami gazdaság munkájából. Huszonöt bánffyhunyadi dolgozó rendszeresen látogatta az állami gazdaság politikai és szakmai előadásait. Ezek a dolgozók megismerkedtek a szocialista gazdálkodás felsőbbrendűségével és magángazdaságukban igyekeztek követni az állami gazdaság munkáját. Az eredmény: ezek a dolgozók elsőnek fejezték be a tavaszi munkálatokat. Az állami gazdaság szakmai előadásain népszerűsítették a Szovjetunió szovhozainak nagyszerű eredményeit, munka iránti szeretetét és a közös vagyont megőrzésére nevelték a dolgozókat.

— A tavaszi munka során, bár alaposan felkészültünk, nehézségeink is voltak — szól önbizáló hangon Mózes Nándor, az állami gazdaság igazgatója. A vetési terv első és második szakaszát időre befejeztük. Még a burgonyaültetés van hátra. Azt is — ha az idő kedvez —

hamarosan elvégezzük, mert összes földjeinket előkészítettük. Eddigi munkánkban hiba az, hogy az irányító munkát felületesen végeztük. Így igen sok nehézség adódott. Megtörtént az, hogy az átköltözködéssel megrongálódott egy szekér, s így az a fogat egész nap nem dolgozhatott. Az ellenőrző munka hiányossága folytán előfordult az is, hogy egyes szerszám-darabokat nem vittünk ki a határba. Így többször holtidő keletkezett.

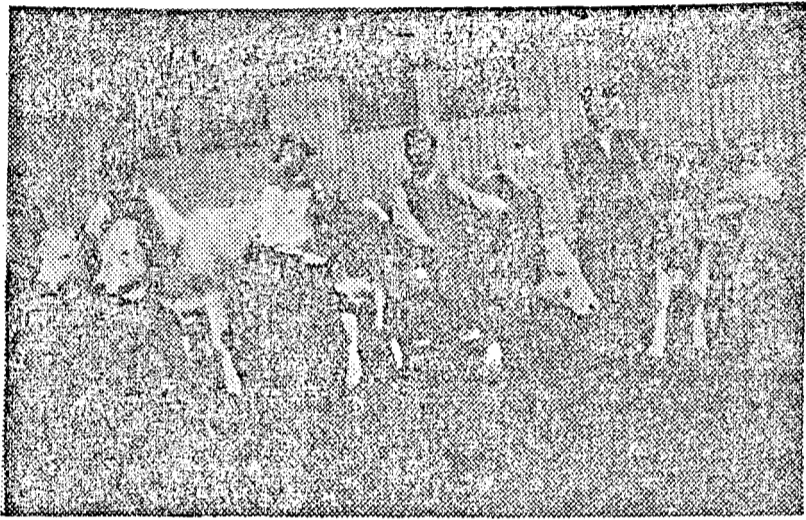
— A fenti hiányosságokat már kiküszöböltük. A dolgozókkal gyűlésen megbeszéltük mindazt, ami hátráltatta a munkát és Május 1. tiszteletére vállaltuk a hiányosságok kiküszöbölését.

A bánffyhunyadi állami gazdaság dolgozói nem pihennek babéraikon. Gyűlésen munkavállalásokat tettek, hogy méltóképpen ünnepelhessék meg a

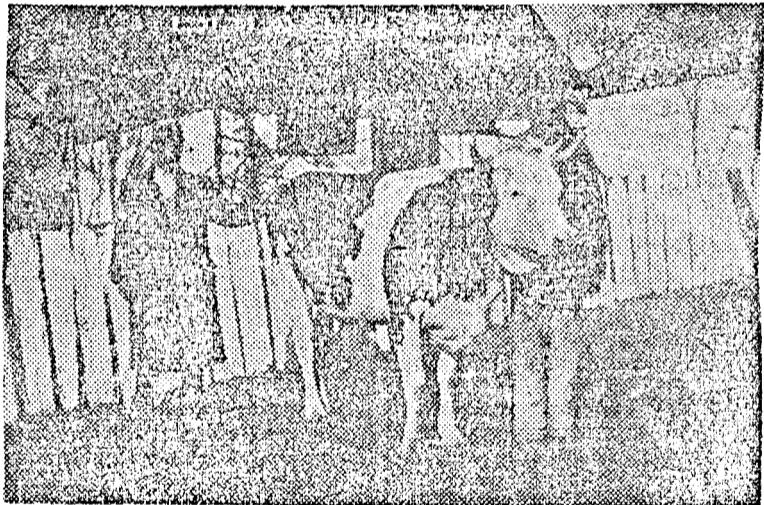
munkásosztály szolidaritásának nagy napját. Elhatározták, hogy a mezőgazdasági munkálatok harmadik szakaszát április 26-ig befejezik. Az összes őszi vetéseket megboronálják. A növénydékállatok takarmányozásánál — célszerűsítéssel — 5 százalékos megtakarítást eszközölnek, úgy, hogy az állatok súlya 26 százalékkal emelkedjék. Az igazgatóság vállalta, hogy az összes adminisztrációs munkát április 15-ig befejezik és a kollektívszerződéseket 20-ig megkötik.

Látogatásunk befejezésekor a gazdaság dolgozói így bucsuznak:

— A Szovjetunió szovhozainak útján haladva igyekeznünk megmutatni, hogy a szocialista állami gazdaság a termelésben nagyobb eredményeket ér el, mint bármely magángazdaság. (v - j)

A BÁNFFYHUNYADI ÁLLAMI GAZDASÁGBAN ROSCA GAVRIL A NÖVENDEK ÁLLATOK TAKARMÁNYOZÁSÁNÁL — SZOVJET MÓDSZERREL — 5 SZÁZALÉKOS MEGTAKARÍTÁST ÉRT EL ES MÉRLEG 20-25 SZÁZALÉKKAL TULHALADTA A RENDES FEJLŐDÉSI SÜLYT.

LUCACIU IORDAN DOLGOZÓ SZERETETTEL GONDOZZA AZ ALIG KÉT ÉVES „BIMBÓ” NEVŰ NÖVENDEK ÁLLATOT. A LEGJOBB FEJŐSTEHENET NEVELI BELŐLE.

Kasler Imre és Kiss György levelezők válasza Kolozsvári József versenyfelhívására

Örömmel olvastam a Világosságban Kolozsvári József tordai levelező Május 1. tiszteletére indított versenyfelhívását. Engem Kolozsvári József személy szerint nem hívott ki versenyre, de abba én is bekapcsolódom. Hogy a verseny pontjainak eleget tegyek, erőmtől telhetőleg még fokozottabb munkát fejték ki, hogy a verseny hozzájárulásommal is minél eredményesebb legyen. Tudom azt, hogy a levelezők munkája segíti a sajtót a reálgazdasági feladatok teljesítésében, hogy ezzel is szilárdítsuk a békét, építsük országunkban a szocializmust.

Kasler Imre,
Andrássy-telep, Torda megye.

Az elmúlt héten olvastam a Világosság 78. számában, hogy Kolozsvári József tordai levelező több falusi levelezőt, köztük engem is versenyre hívott Május 1. tiszteletére. Örömmel fogadom a versenyfelhívást és ígérem, minden örömmel azon leszek, hogy méltóan vegyem ki részemet a levelezői versenyből. A gyárakban a munkások szocialista versenyben állanak egymással, hogy többet, jobbat és olcsóbbat termeljenek. Az üzemi munkások szocialista versenyre lépnek emelkedik a falusi dolgozók életszínvonalára is, a falu dolgozói pedig versenyben állnak egymással, hogy minél több kenyert adjanak az ország dolgozó népének. Szükséges, hogy mi, levelezők is versengjünk egymással, hogy az újságban minél jobban tükröződjék az ország dolgozóinak harca, munkája, a szocializmus építéséért folytatott harc eredményei.

Munkánkat mindnyáron javítani kell, hogy hozzájáruljunk a falusi dolgozók szervezéséhez, mozgósításához, az ország dolgozó népétől a hatalmas feladatok megvalósításáért.

Kiss György, Újfal, Torda megye

A MNSz helyi szervezetei fokozzák a politikai és ideológiai nevelést

A Magyar Népi Szövetség szervezetei az elmúlt tél folyamán fokozott munkát végeztek a tagok politikai és ideológiai színvonalának emeléséért. Egyre erősebben nyilvánult meg a tagság sorában a tanulni vágyás; a törekvés, hogy politikai színvonalukat emeljék, a marxi-lenini tanokat elsajátítsák. Hozzájárult ehhez, hogy a MNSz-szervezetek a Román Munkáspárt utmutatása alapján esti politikai tanfolyamokat szerveztek és egyre szaporodott az olvasókörök száma is. Így a MNSz-szervezetek lehetőséget teremtettek, hogy a széles tagság felkészültségéhez mérten tanulni tudjon.

A MNSz kolozs megyei szervezete például 34 helyi szervezet keretében szervezett esti politikai tanfolyamot, amelyeken 776 hallgató vett részt. A kolozs megyei helyi szervezetek keretében 366 olvasókör működött a múlt év december és 1950. február hónapjai között, amelyeket átlag havonta 6 ezer tag látogatott. Az említett három hónap alatt a kolozs megyei helyi szervezetek több, mint 10 ezer brosúrát adtak az érdeklődő tagok kezébe. Ezzel hozzájárultak ahhoz, hogy az esti tanfolyamokon többnyire résztvevő helyi szervezetek vezetői és utcafelelősei valóban a széles tagság élenjárói, irányítói, mozgósítói legyenek.

A vezetőség és a széles tagság politikai színvonala a tél folyamán emelkedett. Ezt igazolja az a tény, hogy a tavaszi vetési csatában nem egy helyi szervezet vezetője, utcafelelője és a széles tagság egyes tagjai kiemelkedő teljesítményeket végeztek. Feketelakon Balla Ferenc MNSz elnök és Kiss János csoportfelelős elsőnek végezték el a vetést. Vajdakamaráson Dezső Ferenc, Kenderesi Dezső MNSz-tagok, Bíró Lajos szektorfelelős, Szász Árpád tag, Váralmás Szilágyi Gy. Márton MNSz-elnök, Balla Pál, Bánffyhungadon Ferenczi Elemér, Valkai Erzsébet, akik a tanfolyam elvégzése után példaadó módon vették ki részüket mind a vetési munkálatokban, mind a mozgósító és felvilágosító agitációs tevékenységben.

Komoly hiba lenne azonban a munka alábbhagyása ezen a téren. Erre figyelmeztelt a RMP KV V. plenáris ülésének határozata. Különös gondot kell fordítani a helyi szervezetek politikai továbbképzésére. Számos helyi szervezet komoly gondot fordított a tagság politikai képzésére a mostani időszakban is. Így például a sármási járásban a vetési kampány ideje alatt lanyhuló olvasókörök munkáját újjászervezték. Több olvasókört összevontak de ezek munkáját felfrissítették azzal, hogy felvilágosító munkával meggyőzték a tagságot a politikai nevelés szükségességéről. A vezetőség nem helyezkedett arra az állapontra, hogy „most, a nagy mezei munka előtt nem lehet a politikai nevelést folytatni; az télire való.” A széles tagság állandó és szüntelen nevelésének lebonyolítása és elhanyagolása komoly visszahatással lehet mind

a szervezeti életre, mind a vetési és termelési munka menetére. Így a politikai nevelés fontosságának meg nem értése miatt a vetési munkálatok is hátramaradtak azokban a községekben, ahol a tagság és a vezetőség nem fordított kellő gondot azokra. A mócsi járás például — Vajdakamaráson, Feketelakon, Berkenyesen — az esti tanfolyam befejező ünnepe során lelkes érdeklődés mutatkozott a dolgozók között a politikai nevelés iránt. Ma Kolozs megyében az első a vetési munkálatokban. Ugyanakkor a gyulai járás egyes dolgozói, akik az esti tanfolyamok és a politikai nevelés fontosságát nem értékelték, ma a vetési kampányban is lemaradtak. Így Magyarlóna községe is.

Mi tehát a teendő? A MNSz-szervezetek a vetési kampány ideje alatt is fokozzák az olvasókörök munkáját. Arra kell törekedni, hogy a falvak dolgozói, akik a nagy munka idején nehezen tudnak időt szakítani arra, hogy a napi sajtót elolvassák, legalább hetente egyszer, vasárnap este az olvasókörökben ezt megtehessek. Arra kell törekedni, hogy az olvasókörök munkáját helyesen szervezzék meg. Nem elég az olvasókörök látogatottságát növelni, azokat valóban vonzóvá kell tenni a tagok számára. A nép tanítóinak most van a legszebb feladatuk. Az olvasókörök sikere, minősége, értéke az utcafelelősöktől és az olvasókörök vezetőitől függ. Tehát a legnagyobb gondot fordítsunk arra, hogy a körök vezetői a legjobb aktivistáink legyenek.

Az események közös feldolgozása, a lapolvasás igen helyes eszköz arra, hogy nagyobb tömegeket világozhatunk fel. De ezzel szemben nagyobb a követelmény attól, aki ezt az olvasást, anyagfeldolgozást végzi. Ne legyen száraz és unalmas, kötelességszerű munka, hanem az eseményeket, azok jelentőségét kapcsolja a falu, az olvasókör hallgatóinak életéhez.

A vitát fokozzuk, mert ez elevenebb teszi az összejövetelt. A résztvevők beszéljenek és ne csupán az előadó, mert az egyik hiányossága a MNSz-olvasóköröknek, hogy a résztvevők hallgatnak, félénken félrehúzódnak. Igen lényeges, hogy az olvasókörök vezetői politikailag képzettek legyenek.

Különös tekintettel kell lenni az utcafelelősök politikai nevelésére. A politikai és ideológiai képzésük terén kitűnt utcafelelősöket ki kell emelni. Helyesen járt el a MNSz kolozs megyei szervezete, amikor Bánffyhungadon az esti tanfolyamon kitűnt két hallgatót a második esti tanfolyam előadójává tette és számos más szervezetnél a kiemelkedő kádereket vezető helyre állította.

A politikai és ideológiai színvonal emelésével lehetővé tesszük, hogy a MNSz széles tagsága még lendületesebben kapcsolódjon be a békéért folyó harcba és a szocializmus építésébe.

Ketesden elvégezték a tavaszi munkák második szakaszát is

KETESD. — (Levelezőnkől.) A kolozs megyei Ketesd község dolgozói elvégezték a tavaszi mezőgazdasági munkálatok második szakaszát tennivalóit. A kukoricaföldek 45 százalékát készítették elő, néhány napig pihenni hagyták a földet, majd a szovjetkezeti gépközesenben lévő kukoricavetőkkel elvetik a magot. A ketesdi dolgozó földművesek az el-

mult évben — akkor már géppel művelték meg földjeiket — behízyonyosodtak a gépi munka felsőbbrendűségéről. Az őszi vetések során is látták ezt. Azok a földet, amelyeket az őszi során géppel vetettek, a buzát, igen bő termést ígérnek. A kézzelvetett földeken jóval gyengébben fejlődik a növény.

Műthé János.

SPORT

Nehéz mérkőzések előtt állanak a kolozsvári csapatok

KOLOZSVAR. — A labdarugó bajnokság B. ligájában vasárnap sorra kerülő forduló nehéz feladatok elé állítja a kolozsvári csapatokat. A Hadsereg és a KESE más városban játszik, a Lokomotív pedig a jóképeességű nagyváradi Lokomotívvval Kolozsváron méri össze erejét.

A legnehezebb mérkőzés előtt a KESE áll, amely Aradon az ottani Lokomotív együttesével mérkőzik, de hasonló nehéz másfélóra vár a Hadseregre Vörös Acélon, ahol a Metalul

ellen áll ki a bajnoki pontokért.

A Lokomotív—Lokomotív Nagyvárad mérkőzés vasárnap délután negyed 5 órakor kezdődik a Gh. Gheorghiu-Dej pályán.

A II. csoportban még a következő mérkőzések kerülnek lejátszásra:

ARANYOSGYERES: Metalul Aranyosgyeres—Partizan Medgyes. **LUPÉNY:** Partizan Lupény—Metalul Brád. **NAGYBÁNYA:** Metalul Nagybánya—Lokomotív Szatmár.

Vasárnap: A sakkbajnokság megyei döntője

KOLOZSVAR. — Az országos sakkbajnokság megyei döntőjék szombaton és vasárnap rendezik meg Kolozsváron a Haladás sportkollektíva December 30-utcai (vált Redout) helyiségében. A versenyen 10 járás és Kolozsvár legjobb női és

férfi játékosai vesznek részt. Szombaton délután 5 órakor kezdődik a megyei döntő és vasárnap reggel 9 órakor folytatják a versenyt.

A győztesek a Marosvásárhelyen megrendezésre kerülő szektorbajnoki döntőn vesznek részt.

A 2. számú liceum és a pénzügyi közigazgatási iskola sporttalálkozója

KOLOZSVAR. — A pénzügyi közigazgatási iskola II. osztálya több sportágból álló versenyre hívta ki a 2. számú magyar fiuliceum IX. osztályát. A kihívás szerint röplabda, kosárlabda, kézilabda, labdarúgás és asztalitenisz szerepel a találkozó műsorán.

Az eddigiek során a röplabda és a labdarúgás mérkőzést játszották le a két iskola tanulói. Röplabdában a pénzügyi közigazgatási iskola II.

osztálya 3:1 arányban győzött a gyengén játszó elméleti iskolások ellen.

A labdarúgás mérkőzésén már az elméleti liceum tanulói játszottak jobban és 4:3 arányú győzelmet arattak. A gólokat Székely (2), Erdősi és Nyíri, illetve Ujvárosi (2) és Frideri ütötték.

A verseny többi mérkőzésére a napokban kerül sor.

Kapásból

A labdarugó bajnokság A-ligájának vasárnapi mérkőzései: Bukarest: Partizan—Lokomotív Temesvár. Dinamo Bukarest—Partizan Petrozsény. Nagyvárad: Haladás—Lokomotív Bukarest. Nagyszeben: Lokomotív Nagyszeben—Vörös Lobogó UTA Arad. Resica: Metalul Resica—Lokomotív Marosvásárhely. Temesvár: TESL—Hadsereg Bukarest.

A Május 1. Kupa küzdelmei során vasárnap a következő kosárlabda mérkőzések kerülnek lejátszásra a 2. számú magyar fiuliceum Farkas-utca 16. szám alatti tornatermében. Délelőtt 8 órakor: Szparták Victoria II.—Szparták Dohánygyar II. férfi, (Neciu I.), 9 órakor: Szparták Élelmézők II.—Vörös Lobogó Textila férfi (Pop Mureca). 10 órakor: Vörös Lobogó Dermata—Szparták Victoria női (Rusu), 11 órakor: KESE—Vörös Lobogó Dermata férfi (Fodor). 12 órakor: KESE—Szparták Victoria férfi (Rehon, Rusu), délután 3 órakor: Metalul II.—Szparták Dohánygyar I. férfi (Neciu II.), 4 órakor: Vörös Lobogó Textila—Szparták Élelmézők női (Szilasi), 5 órakor: KESE—Metalul női (Lackstein, Chiorean), 6 órakor: Vörös Lobogó Dermata—Metalul férfi (Deák).

A magyar NB I. vasárnapi fordulója: Honvéd—Olajmunkás, Textiles—Salgótarjáni Tárná, Dózsa (Ujpest)—Soroksár, Szombathelyi Lokomotív—Debreceni Lokomotív, Csepel—Vasas, Teherfuvar—Postás, Előre—Győri Vasas, Dorogi Tárná—EDOSz. Az előlálló pályaválasztók.

Színház — Mozi Opera

AZ ALLAMI MAGYAR OPERA MŰSORA:

Április 16-án, vasárnap délután fél 4 órakor: CIGÁNYBÁRO. Jegyek sorozatszám: 510.

AZ ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szombaton, április 15-én, este 8 órakor: MOSZKVAI JELLEM. (Tizenötödösztör.)

Vasárnap, április 16-án, este 8 órakor: ELVESZETT LEVÉL. (Hótedszer.)

KOLOZSVÁRI BÁBSZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Április 16-án, vasárnap délelőtt 11 órakor: Morcovul, Cozonacul. Capra cu trei iezi. Román nyelvével előadás.

Délután 4 órakor: Borsó hercegnő és 3 uj. víziám jelenet, Magyar

VESEK modern írótól magyar nyelven megjelent szépirodalmi könyveket. Ajánlatokat „Könyv” jellegre pontos cím megjelölésével a kiadóhivatalba kérek. 1663

SÜRGÖSEN eladók: konyhabutor, jégszekrény, aragázógó tartállyal, lakkesziszolt nappali szoba, 8 négyzetméter szőnyeg, 3 divány, kerékpár, táskairógó. „Minerva” rádió 4+1, irattáska és egyéb holmik, Dacia (Radák)-utca 3, I. emelet, ajtó 13. 1665

SINGER varrógép olcsón eladó. Pata-utca 159. 1666

NAGY perzsaszőnyeg eladó. Széchenyi-tér 1, II. emelet, ajtó 10. 1667

ELADÓ olcsón kombinált szekrény. Rákóczi-ut 12. Surányi, 1668

ELADÓK: Singer varrógép, női kosztüm, női szövetnadrág, Kossuth Lajos-utca 20, ajtó 6. 1669

RÖKÁMIÉ eladó. Cim a kiadóban. 1672

JÓKARBAN lévő sezlón, két ágy, kártyógép eladók. Kómálalja-utca 4. 1073

ELADÓ kétszemélyes, diófurnéros rökámie. Holdvilág-utca 14. 1675

FURNÉROS fűtháló és ágyterítő olcsón eladó. Plugariilor—Szántó-utca 28, ajtó 3. 1676

ELADÓK: teljes, modern, sötét háló, szép ebédőlkredenc, csillár, irógép, gyermek-vaságy, 6 méter gyári perzsa futószőnyeg, előszobai fonott garnitúra, fonott gyapjú, Telefonfunk rádió jókarban, különleges varrógép, cselédágy, modern kombinált szobabutor. Mikó-utca 41 (volt 83 szám), ajtó 2. 1677

ELADÓK: modern belga tükör, új hálószooba, fotóelek, puha hálóberendezés sodronnyal, fali óra, sezlón jutányos ártért. Horea-ut 9, I. emelet, ajtó 7. 1679

MODERN kombinált szoba, konyhabutor és több apróság eladó. Schönberger, Széchenyi-tér 2. 1691

ELADÓ sötétkék kabátiszövet. Zola-utca 9, II. emelet, Niszek. 1698

SZEKRÉNY 5 keskeny ajtóval, előszobába vagy irodába alkalmas, eladó. Kádár-utca 12, Favágók Szövetkezete. 1702

KOMBINÁLT szekrény, rökámie, konyhabutor, használt hálószoobák eladók. Butorasztalos, Kossuth Lajos-utca 32. 1707

FŐZŐKÁLYHÁT (sparheret) sürgösen vásárolok. Dózsa György-u. 4. fényképezési műterem. Tkv (SI)

MÉLY gyermekkosci és járóka eladó. Zola-utca 1 szám, negyedik emelet, 15. ajtó. Tkv (SI)

INGATLAN-LAKÁS:

BEKÖLTÖZHETŐ 2 szobás, konyha családi házat vennék. Vételnél lakásere lehetőség. Dózsa Gy. utca 16. Transzylvánia szövetkezet.

ELCSERÉLNEM egészséges egy szoba, konyha, ólcskamra, mellékélységekből álló. Budai Nagy Antal-utca 93 szám alatti lakásomat hasonlóval. Délután 2—6-ig, ajtó 3.

nyelvi előadás. — Jegyek az „AGES”-nél.

MOZIK MŰSORA:

MAXIM GORKIJ: A diktátor. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

MUNKÁS MOZGÓ: Mikluho-Maklál. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

CAPITOL: Barna kód. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor.

NÉPMOZGÓ: A cárnó papucs. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

URÁNIA: Barna kód. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

VÖRÖS CSILLAG: Támadás a karaván ellen. Előadások: 4, 6, 8.

UJ IDŐK MOZGÓ: Műsor április 9-től 16-ig: Román híradó 12. sz. — Szovjet híradó 1 A sz. — Magas hegység ember. — Tudomány és technika 2. sz. — Takarmány-forgó. — Motorkerékpár-verseny. — Matiné vasárnap és hétfőn 11 és 12 órakor.

ELADÓ két kis helyiségből álló melléképület, teljes anyagával együtt. Értekezni Bethlen-utca 8. cipészműhelyben. 1635

ELCSERÉLNEM Marosvásárhelyen lévő szoba, konyha, előszobás stb. központi, gázfűtéses lakásomat hasonló kolozsvárral. Érdeklődni „Cifrig”, Gyufagyár-utca 5. Telefon: 16—86. 1611

MASARYK—Hosszu-utcában komfortos ház eladó. Érdeklődni Marcovicnál, Caragiale-utca 3, II. emelet. 1650

ELCSERÉLNEM különbejárta egyszobás lakásomat egy szoba, konyhával. — Ugyanott zongora bérbeadó. Rudolf-ut 19. 1657

ALLÁST KAPHAT:

KOMOLY, idősebb házvezetőnő keresek, tökéletesen főzni, sütni tudót. Cim a kiadóban. 1660

EGYEDÜLLŐ, idősebb nőt felveszek 5 éves kislám mellé. Szülők dolgozók. Érdeklődni vasárnap 3—6-ig. Cim a kiadóban. 1680

KÜLÖNFÉLEK:

FÜRDŐHELY, szanatórium, vagy konyha vezetését vállalja — kitűnő gyakorlattal — ügyes nő. Cimeket „Szakértő” jellegre a kiadóba kér.

HÁZTARTÁS VEZETÉSEBEN jártas, jólköző nő egy személy gondozását vállalja Kolozsváron. Leveleket „Megbízható” jellegre a kiadóhivatal továbbítja. Gr. 297

HÁZVEZETŐNEK mennék egy személyhez. Megkereséseket „Gyermekszertető” jellegre a kiadóba. 1577

ZIP-ZÁRAKAT szakszerűen javítunk ridikülőkön, spencereken, kosztümökön lebontható nélkül. — Spencerek szétnyitását vállaljuk. Lajtár, Szappan-utca 13. 1707

Az ARLUS

III. kerületi fiókja meghívja az április 15-én, szombaton este 8 órai kezdettel megtartandó

MŰSOROS TANCESTÉLYERE.

a Vasas Otthonba. Kitűnő zene. — Büffé. — Tombola. Rendezőség.

Világosság

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet. Telefon: 15—35. — Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19—11. — Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Felölös szerkesztő: LAZAR JÓZSEF. Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézmények és vállalatok évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarék-pénztári csekkzámla 115.023.

Közlemények

IDŐJÁRÁS. Nyugat-Európában hűvös óceáni levegő okoz változó-kony, helyenként csapadékos időjárást. A Földközi-tenger felől Közép-Európa irányába előretörő meleg és párás légtömegek nagykiterjedésű esőzéseket okoznak az Alpok és a Kárpátok környékén. Olaszországban és a Balkán déli felében tegnap már 23—25 fok emelkedett a hőmérséklet. Kolozsváron pénteken dében 18 fok volt, a légnomád 758 mm., csökken. Várható időjárás: Mérsékelt délnyugati szél, felhős égbolt, egymást követő borulásokkal és helyi derülésekkel. Néhány helyen, inkább a délnyugati megyékben, kisebb eső, Reggel gyenge köd a hőmérséklet 1—2 fokkal emelkedik.

* MEGHÍVÓ. Taxi Személyszállítási Vállalat Kolozsvár, Budai Nagy Antal-utca 79, rendez évi közgyűlést Karolina-tér 6. a Kisiparosok székházában, 1930 április 23-án reggel 8 órakor, míg a részvényesek nem kellő számban való megjelenése esetén, folyó hó 30-án, reggel 8 órakor ugyanazon helyiségben, a megjelentek számára való tekintet nélkül. Napirend: 1. A közgyűlés megnyitása és beszámoló. 2. A mérleg és az 1929. évi tevékenység jóváhagyása. 3. Igazgatóság, felügyelőbizottság és fegyelmi bizottság választása. 4. Indítványok és hozzászólások.

RÖKÁMIÉ adok szobai íróasztalt. Május 1-utca 24, II. emelet, ajtó 7. Volt Bartha Miklós-utca, 1622

NŐI KERÉKPÁR és egy kétsoros fehér férfi ruha eladó. Forduló-utca 6, ajtó 7. 1628

RÁDIÓ jó állapotban eladó. Horea-ut 89. Érdeklődni a vendéglőben. 1634

SÜRGÖSEN eladók: egy ágy, ruhaszekrény, asztalok, többféle butorarakok. Tordai-ut 31, alsó cseleg. Megtekinthetők délelőtt 10—1-ig

MODERN konyhakredenc eladó. Molotov-utca 32, Kozmetika.

GIPSZ nagyban és kicsinyben kapható. Friedmann Sándor, Bánffy-hunyad.

RÖVID, keresztúros Wirth koncertzongora, hálószooba, ebédő, konyha, dunnyha, porcelán, ágytál, női ruhák eladók. Horea-ut 58, ajtó 11. 1640

RÖKÁMIÉ kárpított székkel, diófa asztallal, ezüst gyertyatartók, zamancozott asztali főzőkemence, Adler-festmény, konyhaberendezés, jégszekrény, mérleg, villanyos kenyérpérlő, háztartási felszerelések eladók. Március 6-utca 18, bent az udvarban. Feller. 1642

KERÉKPÁR, Adler, kapcsolós, női és férfi kerékpár eladók. Jasi-lor-utca 22. 1645

ELADÓK: hálószooba, más butorok, 3+1 lámpás Telefonfunk rádió, 2x280 perzsaszőnyeg. Március 6-utca 19, ajtó 1. 1653

HÁROMAJTOS szekrény, vaságy, sodronnyal, virágállványok eladók. Bucur, Republicei—Majális-utca 50.

GÁZREZŐ egység, tartállyal eladó. Cim a kiadóban.

6x9-ES ZEIS IKON fényképezőgép eladó. Megtekinthető a kiadóban.

VESEK sürgösen tiszta párnát és dunnyhát. Wirzberger, Nagyszamos-utca 23. 1661

APRÓHIRDETÉSEK

ADÁS-VÉTEL

AJTÓK, asztalok, székek, jégszekrény eladók. Toldi Miklós-tér 10. Szent Péter-templom mellett. Délután 2—6-ig. 1585

NŐI KERÉKPÁR, irodai borganitúra olcsón eladók. Grigorescu (Rákóczi)-ut 12. Jonescu. 1558

KERESEK megvételre 0,5 HP és lassu fordulatú villanymotort. Boér, Jókai-utca 2. 1590

ELADÓK: külföldi teniszhalók, és labdák. — Káptan részére nagyméretű konyhakredenc. Cim a kiadóban. 1596b

ELADÓK: összecukható kertli székek asztallal, használt ajtó, háttas divány, két fotel, furnéros kis asztal, faragott facsilárók és függönytartók, gyermek-ruhaszekrény, kézimunkás sztorok, tüllfüggöny. Pavlov (Fürdő)-utca 1. 1609

EBÉDLŐ, modern fotóelek, zongora, román, magyar, németnyelvi tudományos és irodalmi könyvek eladók. Bezerédi-utca 2, ajtó 4. 1631

VESEK sötét, vagy világoskék vékony, női gyapjuszövetet. Cim a kiadóban. 1627

SZEP sportkosci, lábbal hajtható gyermekautó eladó. Budai Nagy Antal-utca 64. 1637

ELADÓK: perzsa- és szilbunda, ezüsttróka-gallér muffal, ezüst tálak, evőeszköz, perzsaszőnyegek, festmények, aragázógó tartállyal, villanyrezezők, villany szobamelegítő, süllyesztős varrógép, laknecesszer, kétajtós jégszekrény, Voigtlándner fényképezőgép, világos, szép teleháló, 6 lámpás, modern rádió. Closca-utca 6, I. emelet, ajtó 4, a déli órákban. — Veszék gyapjuplédét, pihepapírt, román színyeket. 1646

GYERMEK SPORTKOCSI, ágy, balkaru cipészgép eladó. Budai Nagy Antal-utca 28. Sándorka. Tkv (SI)

KIS IRÓASZTAL, faragott asztalka, fehér szublót, más butorok eladók. Becski. Kismester-utca 12.

FEHÉR HÁLÓ, sezlón, ruhafogas, hintaszék eladók. Tebei-utca 23.

Népmozgó („Popular”)

bemutatja az ALMA—ATA-i stúdió termékét

A cárnó papucs

Csajkovszkij operája GOGOLY novellája nyomán. — Főszerepben: BOLSAKOV, S. GOLEMPA, L. GRICENKO

Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9.

Capitol

és Uránia-mozgók

bemutatják a „DEFA” Berlin stúdió legújabb filmjét.

Barna kód

A náci terror megrázó dokumentuma.

Előadások: Uránia 3, 5, 7, 9. Capitol: 3.30, 5.30, 7.30, 9.30.

MATINÉ 11 és 11.30 órakor.

„Vörös Csillag”

mozgó

bemutatja a SOJUZFET-FILM alkotását

Támadás a karaván ellen

A távolkeleti karavánok veszélyes utjai

Előadások: 4, 6, 8.

„Maxim Gorkij”

mozgó

bemutatja

A diktátor

c. filmet.

Írta, rendezte és a főszerepet játsza CHARLES CHAPLIN

Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9.